

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2015/2025
27.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле-противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Алексић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Радивоје Зекић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог-противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 620/24 од 23.10.2024. године, у седници одржаној 27.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог-противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 620/24 од 23.10.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П2 101/2024 од 31.05.2024. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле – противтужене и одређене су мере заштите од насиља у породици тако што је забрањено туженом – противтужиоцу да се приближава тужили – противтуженој као и малолетном ВВ, рођеном ...2021. године, на удаљености не мањој од 50 метара, осим у случајевима судских спорова који подразумевају присуство на рочиштима у трајању од годину дана. Ставом другим изреке, забрањено је туженом – противтужиоцу даље узнемиравање сваке врсте, као и контактирање тужиле – противтужене и малолетног ВВ у периоду од годину дана. Ставом трећим изреке, забрањено је туженом – противтужиоцу да приступа око простора и у место становања тужиле – противтужене и малолетног ВВ или евентуалном месту рада тужиле – противтужене у периоду од годину дана. Ставом четвртим изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог – противтужиоца којим је тражио да се забрани тужили – противтуженој приближавање на удаљености не мањој од 50 метара, осим у случајевима судских спорова који подразумевају присуство на рочиштима у року од једне године рачунајући од дана правноснажности пресуде и којом се забрањује тужили – противтуженој да га даље узнемирава на било који начин, као и контактирање путем телефона и на било који други начин у периоду од једне године од дана правноснажности пресуде. Ставом петим изреке, обавезан је тужени –

противтужилац да тужиљи – противтуженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 254.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 620/24 од 23.10.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени – противтужилац (у даљем тексту: тужени) је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану правноснажну пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) у вези члана 202. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005, 72/2011 – др.закон и 6/2015), Врховни суд је нашао да је ревизија неоснована.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Ревизијом се не указује на постојање других битних повреда поступка које могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је живела у ванбрачној заједници са сином туженог ГГ почев од јула 2021. године и живели су у кући туженог. Након што је њен ванбрачни супруг извршио насиље над њом, тужиља је напустила ванбрачну заједницу и са малолетним дететом ВВ (рођеним током трајања ванбрачне заједнице ...2021. године) прешла да живи код својих родитеља. Ванбрачни супруг тужиље ГГ се налазио на издржавању казне затвора због извршеног кривичног дела насиља у породици, а истек казне је био предвиђен за 17.10.2023. године. Дана 13.08.2023. године тужени је био у шетњи са својом породицом – супругом ДД, ћерком ЂЂ и њеним супругом ЕЕ и њиховом децом и том приликом су срели на улици тужиљу која је била са малолетним сином, својом мајком ЖЖ и тетком ЗЗ. Приликом сусрета ћерка туженог ЂЂ се обратила тужиљиној мајци ЖЖ, а онда им је пришао тужени и дошло је до вербалног сукоба. Том приликом, ЂЂ је почела да снима мобилним телефоном тужиљу, која јој је рекла да престане са снимањем и пробала је да јој одузме телефон. Тужени је том приликом вређао тужиљу, тако што је исту назвао «ку.вом, д.ољом и да је шљам», те јој је рекао «да ће узети дете и запалити». Критичном приликом, ЂЂ је шутнула тужиљу у леву ногу након чега је тужиља позвала полицију. Малолетни син који је био присутан овом догађају се том приликом јако уплашио и узнемирио. Решењем Основног суда у Вршцу Нп 150/23 од 15.08.2023. године усвојен је предлог ОЈТ Вршац и могућим учиниоцима насиља у породици – овде туженом ББ и ЂЂ су продужене хитне мере забране да контактирају и прилазе жртви – овде тужиљи до 14.09.2023. године, те им је наложено да се уздржавају од контакта и прилажења тужиљи под претњом прекршајног гоњења. Овим решењем утврђено је да су критичном приликом 13.08.2023. године могући учиниоци насиља вређали жртву и претили јој, те да је могући учинилац насиља ЂЂ и физички напала жртву, а да жртва - овде тужиља доживљава страх од могућих учинилаца и да процењује да постоји ризик од понављања насиља. Решењем Вишег суда у Панчеву Нпж 108/23 од 28.08.2023. године делимично је усвојена жалба могућих учинилаца

насиља овде туженог ББ ЂЂ, те је делимично преиначено решење Основног суда у Вршцу Нп 150/23 од 15.08.2023. године, тако што је одбијен предлог ОЈТ у Вршцу да се према могућем учиниоцу ЂЂ продужи хитна мера забране контактирања и приласка жртви за још 30 дана, док је у преосталом делу побијано решење потврђено. Према налазу Центра за социјални рад Града Вршца од 20.09.2023. године, тужила је 13.08.2023. године пријавила насиље у породици које је извршио њен бивши свекар, овде тужени и његова ћерка ЂЂ. Према процени овог центра, тужила и њен малолетни син су жртве породичног насиља – психолошког које врши тужени као бивши свекар у присуству малолетног детета, а због поремећених породичних односа. Процењено је да су породични односи поремећени након одласка тужиле са малолетним дететом из породичног домаћинства туженог и након пријаве његовог сина као бившег ванбрачног партнера тужиле за породично насиље, због којег се налази на издржавању казне затвора. Тужила је забринута за свој живот и живот свог малолетног детета, а истој је пружена психолошка стабилизација, упозната је са свим правима и процедурама у ситуацијама пријаве насиља, упућена је код неуропсихијатра због анксиозности и нарушеног здравственог стања, као и због страха од понављања насиља у породици. Према мишљењу овог Центра за социјални рад, имајући у виду да је малолетни ВВ био присутан насиљу, исти се мора третирати као жртва насиља и потребно је да се мере заштите предложене у тужби усвоје и у односу на њега као целисходне и у најбољем интересу њега и тужиле. Процењено је да постоји висок ризик од понављања насиља јер су породични односи парничних странака дугорочно поремећени. Према извештају Дома здравља Вршац од 13.08.2023. године, тужила се након описаног догађаја јавила лекару и навела да ју је истог дана вербално и физички напала бивша заова ЂЂ, која ју је према њеним речима вређала, претила и шутнула у леву потколеницу, а код тужиле је у пределу ове потколенице утврђено постојање поткожног хематома болно осетљивог на додир. Пресудом Основног суда у Вршцу П2 5/23 од 19.01.2023. године, која је постала правноснажна 10.02.2023. године, бившем ванбрачном супругу тужиле ГГ забрањено је приближавање малолетном сину ВВ на удаљености не мањој од 300 метара, осим у случајевима судских спорова, те је забрањено даље контактирање и узнемиравање. Решењем о привременој мери Основног суда у Вршцу П2 127/23 од 04.05.2023. године малолетни ВВ је поверен на чување, негу и васпитање тужили као мајци и одређено је његово место пребивалишта на адреси тужиле у ... . На основу извршеног увида у видео материјал у вези са предметним догађајем од 13.08.2023. године, утврђено је да су на снимку уочени тужени и мајка тужиле ЖЖ у разговору повишеним тоном, уочена је тужила како прилази ЂЂ и понавља «зашто ме снимаш», док се на снимку чује глас ЂЂ која у више наврата понавља «склони се од мене, зашто ме пипаш». Уочено је да је тужила пробала да ЂЂ узме телефон, те да се чује глас ЂЂ која изговара «ти си мене шутнула, твоја ћерка ме шутнула», док јој тужила одговара «нисам те ни пипнула, ти си мене шутнула». Уочено је да у једном тренутку тужила више нема папуче на ногама, као и да на снимку нема физичког контакта између тужиле и ЂЂ, да мајка одмиче тужилу од ЂЂ и да се повишеним тоном води разговор – свађа између тужилине мајке и туженог, када им се придружује и тужила, али да није било могуће констатовати садржину разговора, као и да се наставља расправа између ЂЂ и тужиле, при чему ЂЂ понавља «немој да ме пипаш», а тужила се истој обраћа речима «немој да ме снимаш», након чега је уочен покрет тужилине ноге ка ЂЂ, али није забележен физички контакт.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужиле, а одбили противтужбени захтев туженог са становиштем да у

конкретном случају постоји насиље у породици у смислу члана 197. ставови 1. и 2. тачке 2. и 6. Породичног закона чији су актери тужени у својству насилника и тужиља и њен малолетни син као жртве породичног насиља, док нема ниједног вида породичног насиља од стране тужиље према туженом. Ценећи све чињенице и околности догађаја од 13.08.2023. године, нижестепени судови су сматрали оправданим изрицање туженом мера заштите од насиља које су предвиђене чланом 198. став 2. тачке 3, 4. и 5. истог Закона, процењујући степен угрожености тужиље и њеног детета и показујући „нулту толеранцију“ на испољено психичко насиље у виду викања, псовања, вређања и застрашивања, са циљем да се не само отклоне последице насилног догађаја, већ и да се делује превентивно ради спречавања понављања насилног понашања туженог и евентуално настанка тежих последица. Правилно су нижестепени судови закључили да се парничне странке сматрају члановима породице на основу одредбе члана 197. став 3. ПЗ јер су лица која су живела у истом породичном домаћинству (за време трајања ванбрачне заједница тужиље и сина туженог), док су тужени и малолетни син тужиље у крвном сродству (деда и унук). У погледу одређивања тужбом предложених мера заштите и у односу на малоленог сина тужиље који није означен као странка у поступку, нижестепени судови су оценили да је у циљу обезбеђивања целисходне и потпуне заштите од породичног насиља потребно да мерама буде обухваћен и син тужиље који је присуствовао психичком насиљу које је тужени извршио према тужиљи, чиме је нарушено и његовог душевно здравље и спокојство, па се може сматрати жртвом насиља, што је и стручно мишљење надлежног органа старатељста, које је суд прибавио у циљу заштите права малолетног детета и тужиље.

По оцени Врховног суда, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Насиље у породици дефинисано је одредбом члана 197. став 1. Породичног закона као понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице. Карактеристични видови насиља (именовани облици насиља) одређени су ставом 2. истог члана, уз одређивање да се насиљем у породици сматра и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице (неименовани облици насиља). Мере заштите од насиља у породици прописане су чланом 198. Породичног закона и то су мере које суд изриче у парничном поступку, односно у породично-правном систему заштите од насиља у породици, независно од кривично-правне заштите од насиља у породици и мера које се изричу у поступцима пред другим надлежним државним органима у складу са Законом о спречавању насиља у породици („Службени гласник РС“ број 94/2016 и 10/2023). Мере породично-правне заштите могу егзистирати независно од кривичног гоњења за кривично дело насиља у породици или неко друго кривично дело са елементима насиља и исте могу бити примењене чак и у случају када нема елемената кривичног дела, односно у случају одбачаја кривичне пријаве.

Полазећи од породично-правне дефиниције насиља у породици и утврђеног чињеничног стања које се може подвести под ту дефиницију, неосновани су наводи ревидента да у конкретном случају није било насиља од стране туженог према тужиљи, а посебно не према малолетном ВВ. Таквим наводима се заправо оспорава оцена доказа и правилност утврђеног чињеничног стања, што није дозвољен ревизијски

разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. ЗПП ради о ревизији у породичном спору ради заштите од насиља у породици.

Како се парничне странке већ дуже време налазе у конфликтном односу, односно утврђено је да постоје поремећени породични односи након што је тужиља пријавила сина туженог за насиље у породици, који су у конкретном случају ескалирали тако што је тужени извршио психичко насиље према тужиљи и њеном сину јер је испољио дрско и безобирзно понашање вређајући тужиљу погрдним речима и претећи јој у присуству малолетног детета, у таквој ситуацији су нижестепени судови правилно закључили да је потребно и оправдано изрећи туженом мере заштите од насиља у породици у смислу члана 198. став 1. и став 2. тачке 3. и 5. Породичног закона. Мере су му изречене не само као санкција за учињену повреду, већ и у циљу заштите тужиље, односно из превентивних разлога ради спречавања будућег насиља и узнемиравања, те обезбеђења спокојства и безбедности тужиљи и њеном малолетном детету као жртвама насиља, у складу са датом проценом и мишљењем надлежног органа старатељства. Чињеница да син тужиље млт. ВВ није означен као странка у поступку не утиче на правилност побијане одлуке којом су према туженом изречене мере заштите и у односу на њега, будући да је и он посредно жртва насиља јер је присуствовао догађају у којем је дошло до психичког насиља и узнемиравању његове мајке што је посредно довело до угрожавања и његовог душевног здравља и спокојства. При томе је одредбом члана 284. став 2. Породичног закона прописано да тужбу за одређивање мере заштите од насиља у породици може поднети и законски заступник члана породице према коме је насиље извршено, а суд у поступцима у вези са породичним одноцима примењује истражно начело (члан 205. Породичног закона) и није везан постављеним тужбеним захтевом.

Надаље, супроно наводима ревизије, правилно су и у складу са одредбом члана 198. став 3. Породичног закона туженом изречене мере заштите од насиља у породицу у најдужем трајању од годину дана. Овом законском одредбом која одређује максималну дужину трајања мере заштите није прописано од када се рачуна време трајања мере, па се не може говорити о нејасноћи одређених мера у погледу времена обавезивања туженог, јер свако обавезивање странке судском одлуком на неко чињење, нечињење или трпљење се у складу са процесним правила парничног поступка рачуна од дана правноснажности пресуде којом је обавеза одређена.

Преосталим наводима ревизије понављају се наводи који су истицани током првостепеног поступка и у изјављеној жалби против првостепене пресуде на оје су одговорили нижестепени судови, па их Врховни суд није детаљно образлагао у смислу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

6

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**